

Oplevelser af Odsherred

Af Louise Ejgod Hansen

Kunsten ude på kanten er et projekt, der udfordrer mange balancer. Det udfordrer balancen mellem scenekunst og alle mulige andre aktiviteter. Det udfordrer balancen mellem kuratering og inddragelse af nye samarbejdspartnere. Men det udfordrer også balancen mellem at imitere Holstebro Festuge og dermed afprøve de grundlæggende principper bag denne, og at innovere festugeformatet, så det både afspejler det enkelte egnsteaters kunstneriske profil og det lokalsamfund, det har hjemme i.

Udgangspunktet var mine to-og-en-halv dag i Odsherred, hvor jeg så og oplevede så meget som muligt af festivalen. Artiklen er ikke en egentlig analyse, men mere et forsøg på at give udtryk for mine indtryk.

Strandkant

Odsherred festival spændte bredt i sit udbud af arrangementer. Flere forskellige begivenheder bar tydeligt tegn på festivalens lyst til at lege med de scenekunstneriske udtryksmuligheder i meget anderledes kontekster. En af de helt specielle startede med en Facebook-opdatering: *Find "Hverdagens Ting og Sager" på Vraget ved Vindekilde*. Det førte mig tværs gennem kommunen til en strand, hvor der engang havde ligget vrag af en fiskekutter. Da jeg ankom til P-pladsen var jeg i tvivl

om, hvorvidt det var det rigtige sted. Kun tre personer og en hund soppede i vandet, men den var god nok. Midt på stranden stod der en fuldt møbleret dagligstue. Mens børnene legede, gik jeg rundt og læste de små instruktionssedler. På kaffekanden stod der "drik mig". Jeg satte mig og drak en kop kaffe. Dobbelttheden af dagligstuen og smuk natur fungerede fint, og jeg følte mig iscenesat, mens jeg skævede ud til familien i vandet. 'Gad vide, hvad de tænker?' Tre voksne dukkede op. De råbte til mig: "Er der loppemarked." Jeg svarede: "Nej". "Nå, er det bare en udstilling, hvor fedt," lød det tilbage. De troede, jeg var kunstneren. Spørgsmålet bekræftede min oplevelse af at være hovedperson i en iscenesat virkelighed.

En afdød festivalleder

Samme oplevelse af at være hovedperson havde jeg ikke, da jeg fredag deltog i festivalens bæredygtige begravelse, der var en iscenesættelse af et nyt bud på et begravelsesritual, der såvel meningsmæssigt som økologisk var bæredygtigt. Den afdøde festivalleder, Thomas Martin Møller Burø skulle begraves i skoven ved Strandagergaard Refugium. Oleg Kofoed, daglig leder af Cultura21 Nordic, bød en lille flok velkommen og guidede os med rette alvor gennem ceremonien, der ikke alene var et farvel til Thomas Burø, stedt til hvile svøbt i et hvidt lagen, men også til projekt mennesket. Talen udformede sig som en harsk kritik af projektmageriets overgang fra leg til besættelse og opslugende tvang. Efter talen gik Oleg hen til hulen, lagde talen ovenpå liget og kyssede fødderne af det vi kun kunne formode var festivallederen farvel. Tanken var, at liget i overensstemmelse med princippet om bæredygtighed skulle blive liggende i skoven og nedbrydes. Selvom begivenheden ikke er sørgelig, var den alligevel alvorlig og tankevækkende, det var ikke bare for sjov. Stemningen var eftertænksom, da vi hver især sagde farvel til Thomas og gik stille tilbage til gården, hvor samtalen blev genoptaget i skyggen af træerne i haven. Stedet og værterne, Lisa von Schmalensee Magnússon og Gudmundur Kristján Magnússon indbød til fortsat fordybelse og samtale på en måde, der gjorde det helt naturligt at være gæster hos fremmede. Jeg nåede kort at hilse på den afdøde, inden jeg kørte videre på jagt efter næste arrangement.

Solvognen

Ud over Lucas Matthaeis *Krig*. (*Du skulle have været der*) havde Odsherred Teater bl.a. sat sit præg på kulturfestivalen gennem egenproduktionen *Halløj på Bøhlandet*. Denne 'udkantsforvikling' tog fat i den lokale identitet i en komedie, der både involverede en EU-kommissær klædt ud som Asterix, en plan om et sommerland for tømmermandsramte og andet godt fra udkanten. At forestillingen blev afsluttet med fundet af en kæmpe solvogn ledte fint videre til fredag aftenes sene oplevelse, natversionen af *Leftovers from the War*, der udspillede sig på Museum Odsherred. Her havde også særudstillingen *Empire of the Sun*, en udstilling med solvognen som centrum, til huse. *Leftovers from the War* var en vandreforestilling om og med museets fire nyanskaffelser: Fire nordiske scenekunstnere, der med hver sin livshistorie dokumenterede hverdagslivet på begge sider af jerntæppet. I små grupper oplevede vi brudstykker af deres fortællinger. I et slidt og jordslået hus fortalte Ivo om sin lettiske fars drøm om Vesten, en drøm der endte i bitterhed og for meget vodka. Efter dette nedslående møde inviterede Elin os på småkager, æbler og saft. Hun læste eventyret om pigen og dragen; en grum, selvbiografisk historie om spiseforstyrrelser og om at holde fast i kunstnerdrømmen. Efter en kort opsamling og systematisk, kronologisk registrering af museumsgenstandene, ledte Nina os gennem en prøve i danskhed, der både involverede Gammel Dansk og rødgrød med fløde, inden hun viste os med til Hjertehuset, et originalt, fuldt møbleret sommerhus, der indgik i museets samling. Her mødte vi kort Ninas bamse, men den blev hurtigt sendt væk: "You belong to the childhood-story". Nina gav os oplægget til sidste historie ved at fortælle om de to søstre, der ejede Hjertehuset: De nænnede ikke at sælge slægtssommerhuset, og donerede det i stedet til museet. Samme dilemma stod Janne, hvis fortælling var aftenens sidste, i. Også han ejede et familiesommerhus, og skønt det rummede mange gode barndomsminde, mindede det ham også om familietraumer, fysisk afstraffelse og faderens manglende anerkendelse af sønnens maskulinitet. Efter de fire fortællinger samledes deltagere og spillere om et bål på museets gårdsplads. Skuespillerne sang en sang og efterlod os tilbage. På den måde fik vi også mulighed for at dele historier og sammen rekonstruere den helhed, vi hver især kun havde fået en lille bid af.

Solskin og tilfældige møder

Set i retrospekt, med den første efterårsregn silende ned af vinduet, var Odsherred Kulturfestival først og fremmest solskin og sommerdage. Varmen og fornemmelsen af at være turist i sommerlandet var gennemgående for mine oplevelser. Som da jeg befandt mig i strandkanten sammen med Cirkus Luna og artister fra Nablus Cirkusskole. En lille gruppe børn gik rundt på stylder, de palæstinensiske unge jonglerede. En ældre mand kom tilfældigt forbi, stoppede op og småsludrede. Pludselig udbrød han: "Og så lige i dag, hvor vi for første gang i to måneder skulle have børnebørnsfri. Nå, jeg må op og hente dem." Tilfældigt, den lave intensitet og mødet mellem forskellige folk fanger meget godt kernen i min oplevelse af Odsherred kulturfestival og dens manglende centrum. Selvom de var der, var det ikke de store parader gennem gågaden eller muligheden for at falde tilfældigt over et arrangement, der udgjorde kernen i Odsherred Kulturfestival. Programmet skulle tjekkes, og der skulle køres efter arrangementerne. Det gav til gengæld en masse intime og intense oplevelser, hvor små grupper af folk faktisk mødtes og talte sammen om deres oplevelser. Jeg mødte lokale, der gerne både hjalp med at finde de

forskellige lokaliteter og gav deres besyv med om, hvordan festugen bidrog til, at 'der endeligt skete noget' - ikke bare som en enkeltstående begivenhed, men som noget, der var med til at sætte gang i en udvikling. Jeg oplevede også, hvordan kulturfestivalen formåede at tage fat i ting, der betød noget for de lokale beboere. Som havneforvalteren, der småsludrende fredag morgen fortalte om hans ungdoms dansepavillon i skoven, nedbrændt for mange år siden, men under festivalen genskabt for en enkelt nat i form af film og dans i skoven.